

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13883,Miedzyszakladowy-Komitec-Zalozycielski-NSZZ-Solidarnosc-w-Koninie.html>
02.03.2024, 07:33

Miedzyszakładowy Komitet Założycielski NSZZ „Solidarność” w Koninie

Miedzyszakładowy [Komitet Założycielski](#) NSZZ „Solidarność” w Koninie – zawiązał się 10 X 1980. W spotkaniu założycielskim w Klubie [Hutnik](#) wzięło udział około 70 osób z 14 zakładów pracy: Elektrowni Pątnów, Elektrowni Konin, Elektrowni Adamów, FUGO, Kombinatoru Budowlanego, Energobloku, HAK, Elektrobudowy Konin, ZOZ w Koninie, WSTW, KWB Konin, Wojewódzkiego Urzędu Poczty, Stowarzyszenia PAX i Cechu Rzemiosł Różnych. Wybrano wówczas prezydium MKZ w składzie: Henryk Olejniczak (Elektrownia Pątnów), Grzegorz Matyjaszczyk (Elektrobudowa), Jacek Wańczura (FUGO) i Wiesław Wysocki (WSTW) oraz jedenastoosobowy zarząd.

W ciągu następnych tygodni w składzie MKZ zachodziły istotne zmiany personalne. 24 XI 1980 w czasie posiedzenia MKZ odwołany został dotychczasowy przewodniczący MKZ Grzegorz Matyjaszczyk, który objął funkcję wiceprzewodniczącego. Obowiązki przewodniczącego objął Ryszard Białkowski z Energobloku, a Jacek Wańczura (przedstawiciel MKZ w KPP) został rzecznikiem prasowym Związku. 27 XI 1980 podczas burzliwego posiedzenia MKZ na przewodniczącego MKZ wybrano Kazimierza Brzezińskiego z ZOZ w Koninie, odwołano z pełnionych funkcji R. Białkowskiego i G. Matyjaszczyka, a funkcję wiceprzewodniczącego objął Ryszard Stachowiak z HAK. Drugim wiceprzewodniczącym MKZ został Józef Wojtalik z ZE PAK. Jednocześnie skład Prezydium MKZ poszerzono do 22 osób. W ocenie SB, w XII 1980 w konińskim MKZ występował nadal brak stabilizacji, który był wynikiem „ścierania się poglądów na temat form i zakresu współpracy z organizacjami politycznymi, a głównie PZPR”. Niektórzy

członkowie MKZ z powodu krytyki ich „pozytywnego stosunku do Partii” zrezygnowali z członkostwa w Prezydium MKZ. Na sytuację w MKZ wpływ miały również działania operacyjne prowadzone przez funkcjonariuszy Wydziału III-A KW MO w Koninie: „Między innymi zintegrowane działania operacyjne naszego Wydziału z wykorzystaniem źródeł osobowych Wydz. IV i II – doprowadziły do zdemontowania składu Prezydium MKZ – tu ukształtowanego niekorzystnie – w stosunku do początkowej obsady osobowej”. Z dokumentów SB wynika też, że prowadziła ona działania pogłębiające „rozbieżności w łonie członków MKZ-tu”, które w efekcie doprowadziły do „ciągłych utarczek personalnych na obradach MKZ-tu”.

Sytuacja we władzach konińskiej „S” unormowała się na początku 1981. Po kolejnych zmianach w składzie Prezydium MKZ, 2 I 1981 na przewodniczącego wybrany został Ryszard Stachowiak, na wiceprzewodniczącego J. Wojtalik, a na sekretarza G. Matyjaszczyk. W skład Prezydium weszli: Krzysztof Buszko, Ryszard Skoczylas i Zbigniew Okoński (KWB Konin), Zbigniew Ładosz (HAK), Ireneusz Sempolski (Montomet), Wiesław Wysocki (WSTW), Franciszek Dryjański (Energoblok), Zbigniew Jachimski (ZE PAK), Jarosław Zwierzyński (rzemiosło), Jarosław Krzywiak (ZE PAK), Miron Rogacki (FUGO) i Czesław Woźniak (PKS w Koninie). Trzy miejsca przeznaczono dla przedstawicieli MKZ-tów w Kole, Słupcy i Turku. W VI 1981 podczas I WZD Regionu Konin ostatecznie wybrane zostały statutowe władze „S” w Koninie.

W ramach MKZ działały sekcje: Sekcja informacyjna (J. Wojtalik), Sekcja propagandy i informacji (R. Skoczylas, Z. Okoński, M. Rogacki); Sekcja struktury organizacyjnej (T. Bozacki); Sekcja administracyjna (Buszkiewicz, G. Matyjaszczyk) i Sekcja interwencyjna. Ponadto działały trzy komisje koordynacyjne: Oświaty i Wychowania, Służby Zdrowia oraz Pracowników Spółdzielczości Rolnej Samopomoc Chłopska. Działały także struktury terenowe w Kole, Słupcy i Turku. Od III 1981 przy MKZ organizowano działalność Międzyzakładowego Komitetu Obrony Praw Człowieka i Praworządności. Jego działaczami byli między innymi: K. Buszko, J. Krzywiak, R. Skoczylas i W. Zaleski.

W województwie konińskim po utworzeniu MKZ następował rozwój zakładowych struktur organizacyjnych Związku. KZ „S” w KWB Konin powstała 22 X 1980 podczas burzliwego spotkania 463 pracowników tej kopalni. Do 7 XI 1980 komitety założycielskie powstały w 41 zakładach pracy, a 30 XI 1980 działały już w około 90.

Od czasu wyłonienia nowego Prezydium MKZ w I 1981 najważniejszym zadaniem „S” było przeprowadzenie wyborów w komisjach zakładowych i wybranie Zarządu Regionalnego. W pierwszym półroczu 1981 miały miejsce dwa poważne konflikty między władzami a „S” o charakterze ogólnopolskim. 10 I 1981 doszło do protestów związanych z niezrealizowaniem postulatów odnoszących się do kwestii wolnych sobót. Jednogodzinna akcja protestacyjna w Regionie Konińskim objęła wszystkie większe zakłady pracy w województwie. Kolejny znaczący konflikt – związany z wydarzeniami w Bydgoszczy – miał miejsce w III 1981. Koniński MKZ przekształcił się wówczas w Międzyzakładowy Komitet Strajkowy, a strajk ostrzegawczy został przeprowadzony 27 III 1981. Wzięła w nim udział większość zakładów pracy, w tym największe przedsiębiorstwa w regionie. Jak informował KW PZPR w Koninie, przemysł był unieruchomiony, w Sądzie Rejonowym nie odbywały się rozprawy, a sekretarki założyły opaski i nie podjęły pracy. W Turku – gdzie rozpoczęcie protestu ogłoszono wyciem syren – strajkowali nawet fryzjerzy. W strajku wzięło także udział około 15 tys. członków PZPR.

W miarę zbliżania się I WZD działania związkowców skupiały się na przeprowadzaniu wyborów do komisji zakładowych i przygotowywaniu Zebrania. W tym celu w IV 1981 powołana została Regionalna Komisja Wyborcza. RKW zdecydowała jednak o wyłączeniu z wyborów 66 komisji zakładowych z powodu nie przeprowadzenia wyborów do KZ lub nie przekazania do MKZ 30% wpływów ze składek. Zorganizowanie I WZD zaplanowano na 6-8 VI 1981.

W celu rozpracowywania działalności MKZ NSZZ „S”, konińska SB założyła 4 XI 1980 SO krypt. Związek. Sprawa prowadzona była przez funkcjonariuszy Wydziału III-A KW MO w Koninie. Po I WZD kontynuowano przedmiotową sprawę i

rozpracowywano Zarządu Regionu NSZZ „S” w Koninie.

Przemysław Zwiernik

[Konin](#), [Region Konin](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)